

Supervizija u Brčkom

[Saopćenja i informacije za javnost](#)

Strane koje su bile u sukobu od 1992. do 1995. godine nisu u Dejtonu mogle da postignu dogovor oko Međuentitetske linije razgraničenja na području Brčkog. Međutim, da ne bi nastavile sa ratovanjem, u Aneksu 2 Dejtonskog mirovnog sporazuma pristale su na arbitražu koja bi bila konačna i obavezujuća za sve strane. Nakon prve i dopunske odluke, Arbitražni tribunal je 1999. godine donio Konačnu odluku i Aneks, kojima se uspostavlja Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine.

Od svog uspostavljanja, Brčko Distrikt je od simbola društvenog i fizičkog razaranja postao simbol napretka i međuetničke saradnje, kao i inkubator reformi u tranziciji od komunističke dirigovane ekonomije ka demokratskoj tržišnoj ekonomiji.

Brčko je danas prosperitetna, multietnička društvena zajednica čija teritorija postoji kao kondominijum dva entiteta, ali sa sopstvenim institucijama lokalne samouprave za koje se smatra da su entiteti na njih trajno prenijeli svoja ovlaštenja koja se odnose na upravljanje.

Brčko Distrikt je postao uspješna postkonfliktna priča koju izučavaju mnogi, neki na njoj zavide, a niko je ne kopira. Može biti da je to zbog toga što njegov uspjeh zavisi prvo i prije svega od truda i volje građana Brčkog, koji su odlučili da žive zajedno i u miru. Smjelost čelnika Distrikta i zvaničnika prelazne vlade i skupštine, uz pomoć međunarodne zajednice kroz režim supervizije koji je uspostavljen na osnovu Prve odluke od 14. februara 1997. godine, takođe je doprinijela ovakvom ishodu.

Pravni temelji za Brčko Distrikt postavljeni su u dvama aneksima Dejtonskog mirovnog sporazuma: Aneksu 4, koji je Ustav Bosne i Hercegovine; i Aneksu 2, u kojem su strane

pristale na obavezujuću arbitražu, kao i njenim odlukama, aneksima i dopuni Konačne odluke, koje je Arbitražni tribunal donio u skladu sa Ustavom. Upravo se Konačnom odlukom zahtijevala izrada Statuta, koji je nekoliko puta revidiran kako bi struktura, efikasnost i procedure izvršne vlasti Distrikta bili poboljšani na takav način da nijedan narod ne može biti dominantan u odnosu na neki drugi.

U svjetlu stalnog i suštinskog napretka u provedbi Konačne arbitražne odluke o sporu oko međuentitetske granice u oblasti Brčkog (Konačna odluka) tokom niza godina, i nakon opsežnih konsultacija, kako unutar međunarodne zajednice tako i sa građanima Brčkog i njihovim predstavnicima, visoki predstavnik je zatvorio ured u Brčkom 31. augusta 2012. godine, a supervizor je od tog datuma suspendirao svoje funkcije.

Odluka o zatvaranju ureda i suspenziji funkcije supervizora, bila je veliki korak na dugom putu Bosne i Hercegovine ka potpunom poslijeratnom oporavku. Ona je bila odraz procjene međunarodne zajednice da je u Distriktu već postignut stvarni napredak. Istovremeno, to je ilustracija odlučnosti međunarodne zajednice da podrži oporavak Bosne i Hercegovine tako što će joj pomoći da izgradi institucionalne kapacitete koji joj omogućavaju da ide naprijed vlastitim snagama, i izmakne se u stranu kada izgradnja tih kapaciteta bude završena.

Uz sve što je rečeno, zaštitni mehanizmi ostaju. Nadležnost tribunala za Brčko i dalje je na snazi sve dok supervizor, uz saglasnost visokog predstavnika, ne obavijesti tribunal da su ispunjeni uslovi za njegovo zatvaranje. Najviše pravosudno tijelo Bosne i Hercegovine – Ustavni sud – ima pune ovlasti, prema ustavu ove zemlje, da donosi odluke u sporovima o statusu i nadležnostima Distrikta Brčko. Mandat visokog predstavnika prema Daytonskom mirovnom sporazumu i relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a ostaje nepromijenjen, a supervizor zadržava puni autoritet iz Konačne odluke te bi mogao odlučiti da ponovo vrši svoje ovlasti u Distriktu

ukoliko bi okolnosti to nalagale. Štaviše, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira (PIC), Delegacija Evropske unije i OSCE nastavljaju da rade direktno sa građanima Brčkog i njihovim predstavnicima.